Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0222U000990

Державний реєстраційний номер: 0121U108151

Відкрита

Дата реєстрації: 23-01-2022

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідження інституціонально-економічного механізму формування конкурентних стратегій водного транспорту України як умови максимізації його потенційних переваг

Початок етапу: 01-2021

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітного документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 01209765

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: б-р Французький, буд. 29, м. Одеса, Одеська обл., 65044, Україна

Телефон: 380487262542

E-mail: sscu@ukr.net

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01061, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: http://nas.gov.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541030

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1732.493 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Інституціонально-економічні механізми забезпечення конкурентоспроможності водного транспорту України

Назва роботи (англ)

Institutional and economic ensure mechanisms of the water transport competitiveness in Ukraine

Реферат (укр)

Робота присвячена формуванню теоретико-методичних засад формування інституціонально-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності водного транспорту України як умови максимізації його потенційних переваг. Отримані результати наукового дослідження полягають у такому: вперше розроблено методичний підхід до діагностики рівня конкурентоспроможності підприємств водного транспорту на засадах критеріального оцінювання суб'єктів, їх потенційних можливостей та раціонального використання резервів, заснований на прикладних механізмах врахування мультиколінеарного впливу факторів на значення інтегрального функціоналу конкурентоспроможності морської галузі України у кількісному та якісному виражені; запропоновано науково-методичний підхід до економіко-математичного моделювання ентропійної цільової функції як узагальнюючої функції оптимізації вантажних перевезень водного транспорту на підставі його конкурентних переваг, які на відміну від наявних підходів, дозволить отримувати допустимі та оптимальні розв’язки за прийнятний час. Удосконалено: організаційно-економічний механізм нарощення конкурентного потенціалу водного транспорту на підставі раціонального системно-комплексного врахування природно-ресурсного, виробничого, трудового, інституційного, інноваційно-інвестиційного потенціалу, що дозволяє виявити та комплексно оцінити результати прояву економічних загроз і небезпек при його використанні; науково-методологічні аспекти інституціонально-економічної оцінки конкурентоспроможності водного транспорту через використання математичної формалізації за безперервною шкалою дійсних чисел поза залежністю від шкал вимірювання окремих факторів, що дозволить уникнути системних помилок в аналізі та оцінці ступеня конкурентоспроможності та відповідно збільшить їх релевантність.

Реферат (англ)

The work is devoted to the formation of theoretical and methodical principles of forming the institutional and economic mechanism of ensuring the competitiveness of water transport of Ukraine as a condition for maximizing its potential benefits. The results of scientific research are as follows: for the first time, we developed a methodical approach to diagnosing the level of competitiveness of water transport enterprises based on criterion evaluation of subjects, their potential, and rational use of reserves. This approach is based on applied mechanisms to take into account the multicollinear influence of factors on the value of the integrated functional competitiveness of the maritime industry of Ukraine in quantitative and qualitative terms; for the first time, we have proposed a scientific and methodical approach to economic and mathematical modeling of the entropy target function as a generalizing function of optimization of freight water transport based on its competitive advantages. In contrast to existing methods, this approach will allow us to obtain acceptable and optimal solutions in a reasonable time; we have improved the organizational and economic mechanism for increasing the competitive potential of water transport based on rational system-integrated consideration of natural resources, production, labor, institutional, innovation, and investment potential. This approach allows us to identify and comprehensively assess the results of economic threats and dangers in its use; we have improved the scientific and methodological aspects of institutional and economic assessment of the competitiveness of water transport through mathematical formalization on a continuous scale of real numbers, regardless of the scales of measurement of individual factors. This approach will allow us to avoid systemic errors in the analysis and evaluation of competitiveness and increase their relevance.

Індекс УДК: 338.47

Коди тематичних рубрик НТІ: 06.71.09

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Аналітична записка: “Науково-прикладні засади діагностики рівня конкурентоспроможності підприємств водного транспорту України”

Назва продукції (англ): Analytical note: "Scientific and applied principles of diagnostics of the level of competitiveness of water transport enterprises of Ukraine."

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Методика може бути інструментом моніторингу конкурентоспроможності підприємств водного транспорту як ключового показника ефективності розвитку сфери з метою забезпечення ефективного виконання плану заходів з реалізації національних стратегій.

Опис продукції (укр): На основі запропонованої у роботі методики проведено діагностику рівня конкурентоспроможності підприємств водного транспорту, на прикладі ДП «Одеський морський торговельний порт», Товариства з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Трансінвестсервіс», ДП «Морський торговельний порт «Південний», ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ».

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 2

Назва продукції (укр): Науково-аналітична записка: “Концептуальні положення побудови механізму досягнення конкурентних переваг водним транспортом України”

Назва продукції (англ): Scientific and analytical note: "Conceptual provisions for building a mechanism for achieving competitive advantages in water transport of Ukraine."

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Запропоновані пропозиції, отримані по результатах наукового дослідження, висновки та рекомендації щодо розв’язання проблем у цьому напрямі, визначенні стратегічні та операційні заходи досягнення конкурентних переваг морським і внутрішнім водним транспортом можуть бути доцільними у використані під час реалізації вітчизняних та міждержавних проєктів в рамках реалізації Стратегії розвитку Одеської області до 2027 р.

Опис продукції (укр): Посилення інтеграційних процесів, диспропорції в перевезеннях пасажирів і вантажів різними видами транспорту, розвиток економних та еколого-енергоефективних видів транспорту, першочергового значення набуває розвиток та ефективне функціонування водного транспорту, зокрема морського.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 3

Назва продукції (укр): Науково-аналітична записка: “Систематизація науково-методичних підходів щодо розуміння категорій “конкурентоспроможність водного транспорту”, “конкурентні переваги водного транспорту””

Назва продукції (англ): Scientific and analytical note: "Systematization of scientific and methodological approaches to understanding the categories competitiveness of water transport, competitive advantages of water transport."

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Для науковців, фахівців у сфері економіки та управління водним транспортом, представників органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів.

Опис продукції (укр): Досліджено ситуацію, що склалася у галузі морського і внутрішнього водного транспорту в Україні та спрогнозовано, ґрунтуючись на розробленій економіко-математичній моделі, можливі зміни індексу фізичного обсягу ВВП (індикатор 8.1.1, ЦСР 8) під впливом зміни обсягу вантажів та чисельності пасажирів, перевезених водним транспортом в Україні (індикатори 9.1.2 та 9.1.3, ЦСР 9). Систематизовано основні етапи розвитку науково-методичних підходів до розуміння поняття «конкурентоспроможність» та «конкурентні переваги» та проведено аналіз сучасних підходів до змістовного наповнення категорії «конкурентоспроможність»; Запропоновано власні визначення понять «конкурентоспроможність водного транспорту» та «конкурентні переваги водного транспорту» та підхід щодо їх групування, розглянути основні шляхи та нормативно-правову базу забезпечення конкурентоспроможності водного транспорту України.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 4

Назва продукції (укр): Наукова доповідь: “Моделі оптимізації вантажних перевезень водного транспорту на підставі його конкурентних переваг”

Назва продукції (англ): Scientific report: "Models of optimization of freight water transport based on its competitive advantages."

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Результати проведеного дослідження будуть корисними для роботи Міністерства інфраструктури України.

Опис продукції (укр): Наукова робота присвячена розробці теоретико-прикладних засад оптимізації вантажних перевезень водного транспорту на підставі його конкурентних переваг. Розроблено та апробовано декілька варіантів математичної формалізації задачі оптимізації вантажних перевезень водного транспорту.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 5

Назва продукції (укр): Доповідна записка: “Концепція використання конкурентного потенціалу водного транспорту в системі забезпечення економічної безпеки”

Назва продукції (англ): Report: "The concept of using the competitive potential of water transport in the system of economic security."

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Для науковців, фахівців у сфері економіки та управління водним транспортом, представників органів державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів

Опис продукції (укр): Визначено економічну сутність категорії «конкурентний потенціал водного транспорту». Досліджено склад і структуру конкурентного потенціалу водного транспорту. Розроблено концептуальну модель використання конкурентного потенціалу водного транспорту в системі забезпечення економічної безпеки. Ґрунтуючись на запропонованій концептуальній моделі використання конкурентного потенціалу водного транспорту в системі забезпечення економічної безпеки країни, проведено економічну оцінку використання конкурентного потенціалу водного транспорту в системі забезпечення економічної безпеки на прикладі країн Чорноморського регіону.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 6

Назва продукції (укр): Доповідна записка: “Економічне обґрунтування профілю конкурентних стратегій внутрішнього водного транспорту”

Назва продукції (англ): Report: “Economic justification of the inland water transport competitive strategies profile.”

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Результати дослідження можуть сприяти розробленню системи стратегічних рекомендацій щодо формування конкурентної стратегії, яка дозволить позиціонувати внутрішній водний транспорт України на Європейському ринку транспортних послуг в умовах Євроінтеграції.

Опис продукції (укр): Наукова робота присвячена побудові, аналізу та економічному обґрунтуванню профілю конкурентної стратегії внутрішнього водного транспорту України.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 7

Назва продукції (укр): Аналітична записка: “Фінансове забезпечення реалізації конкурентних стратегій в умовах структурних змін макросередовища секторів водного транспорту України”

Назва продукції (англ): Analytical note: "Financial support for the implementation of competitive strategies in the context of structural changes in the macro-environment of the water transport sectors of Ukraine."

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Запропонований у роботі удосконалений організаційно-економічний механізм фінансування реалізації конкурентних стратегій водного транспорту України, який на відміну від існуючих, базується на інтеграції цілей суб’єктів господарювання у галузі водного транспорту з цілями національної, Європейської стратегії розвитку водного транспорту та цілями сталого розвитку може бути використаний Міністерством інфраструктури України з метою підсилення адаптивності та конкурентоспроможності водного транспорту України в умовах структурних змін макросередовища.

Опис продукції (укр): Робота присвячена виявленню джерел фінансування забезпечення реалізації конкурентних стратегій водного транспорту України та проведенню аналізу основних інструментів їх фінансового забезпечення в умовах структурних змін макросередовища.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Ilchenko S., Khumarova N., Maslii N., Demianchuk M., Skribans V. Instruments for ensuring the balanced development of inland waterway and maritime transport in Ukraine. E3S Web of Conferences: Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering: International Conference. (Odesa, April 16, 2021). Odesa (Ukraine), 2021. Vol. 255. Article Number 01021. DOI: https://doi.org/10.1051/e3sconf/202125501021

Ilchenko S., Gryshchenko V., Gryshchenko I. Definition of the concept of “competitiveness” and “competitive advantages” of water transport in the conditions of digital transformation of Ukraine. Intellectual systems and information technologies: International Scientific and Practical Conference. (Odessa, September 13-19, 2021). Odessa, 2021. P. 133–138. http://isit.odeku.edu.ua/files/ISIT_2021_PROCEEDINGS_RO.pdf

Maslii N., Skribans V. Assessment of transportation impact on regional development: case study of Ukraine. Economic science for rural development: Proceedings of the 2021 International Conference. (Jelgava, 11-14 May, 2021). Jelgava, 2021. P. 161–170. DOI: https://doi.org/10.22616/ESRD.2021.55.016

Bazaluk O., Kotenko S., Nitsenko V. Entropy as an Objective Function of Optimization Multimodal Transportations. Entropy. Basel, 2021. Vol. 23. Is. 8. Article Number 946. DOI: https://doi.org/10.3390/e23080946

Gryshchenko V. F., Gryshchenko I. V. The impact of changes in the volume of freight and passenger transportation by water on the GDP of Ukraine. E3S Web of Conferences: Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering: International Conference. (Odesa, April 16, 2021). Odesa (Ukraine), 2021. Vol. 255. Article Number 01036. DOI: https://doi.org/10.1051/e3sconf/202125501036

Demianchuk M., Bezpartochnyi M., Filipishyna L., Živitere M. The model of achieving a balanced balance between economic efficiency and ecological-social responsibility of digitalized enterprise. Journal of Optimization in Industrial Engineering. Qazvin, 2021. Vol. 14. Is. 1. P. 63–70. DOI: https://doi.org/10.22094/JOIE.2020.677817

Demianchuk M., Koval V., Hordopolov V., Kozlovtseva V., Atstaja D. Ensuring sustainable development of enterprises in the conditions of digital transformations. E3S Web of Conferences: Environmental, Technological, Social and Economic Matters: The Second International Conference on Sustainable Futures. (Kryvyi Rih, 19-21 May 2021). Kryvyi Rih, 2021. Article Number 02002. DOI: https://doi.org/10.1051/e3sconf/202128002002

Maslii N., Riashchenko V., Syvolap L., Bezpartochna O. Management Approach to Implementation of ERP-System and CBIP for Effective of Enterprises` Integration. Journal of Information Technology Management. Tehran, 2021. Special Issue. P. 91–102. DOI: https://doi.org/10.22059/jitm.2021.80739

Demianchuk M., Skribans V. Evaluation of sustainable development of enterprises in the digital transformations. Research for Rural Development 2021: 27th International Scientific Conference. (Jelgava, 12-14 May, 2021). Jelgava, 2021. P. 202–209. DOI: https://doi.org/10.22616/rrd.27.2021.029

Kotenko S., Nitsenko V., Hanzhurenko I., Vasylyuk M., Lavrushchenko Y., Kucher I. The economic crisis as a factor in changing the structure of multimodal transportation routes. Financial and credit activity: problems of theory and practice. (2021). 5. https://fkd.ubs.edu.ua/index.php/fkd/authorDashboard/submission/3533

Laiko O. I., Ilchenko S. V., Maslii N. D., Demianchuk M. A. A scientific and applied approach to the interdependence of production and transportation of products based on intermodality and multimodality. Science and Innovation. Kyiv: Publishing House “Akademperiodyka”.

Kotenko S. V., Maslii N. D., Kasianova V. A., Bezpartochnyi M. G., Nadtochii I. I. Optimization of the management system for mitigating the consequences of water area pollution during the crisis. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2021. № 6.

Gryshchenko I. V., Gryshchenko V. F. Evolution of scientific and methodological approaches to understanding the economic essence of the concept of “competitiveness”. Economic innovations. Odessa, 2021. Vol. 23. No 2(79). P. 51–62. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2(79).51-62

Kotenko S., Kasianova V., Shamin M. Increasing the efficiency of multimodal transportation with alternative use of different types of transport. Economic Innovations. Odessa, 2021. Vol. 23. No 2(79). P. 96–104. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2(79).96-104

Kotenko S. V., Kasianova V. A., Kolosok V. M. Determination of influence of competitiveness factors on freight transportation by water transport. Economic innovation. Odessa, 2021. Vol. 23. No 3(80). P. 175–183. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.3(80).175-183

Maslii N. D., Chesnokova M. V., Diakov V. O. Justification of economic and environmental feasibility of cargotransportation by inland waterways. Economic innovation. Odessa, 2021. Vol. 23. No 2(79). P. 119–129. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2(79).119-129

Maslii N. D., Demianchuk M. A. Assessment of prerequisites for increasing the competitiveness of water transport enterprises. Economic innovation. Odessa, 2021. Vol. 23. No 3(80). P. 221–232. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.3(80).221-232

Дем’янчук М. А. Передумови реалізації конкурентних переваг водного транспорту України. Економічний форум. Луцьк, 2021. Вип. 2. С. 3–12. DOI: https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-2-1.

Дем’янчук М. А. Теоретичний базис збалансованого розвитку мікроекономічних систем в умовах цифрових

трансформацій. Вісник соціально-економічних досліджень. Одеса, 2021. № 1 (76). С. 76–88. DOI: https://doi.org/10.33987/vsed.1(76).2021.76-88.

Demianchuk M. A., Kolosok V. M., Kostiuk Yu. D. Scientific approach to achieving competitive advantages in the sphere of water transport of Ukraine. Economic innovation. Odessa, 2021. Vol. 23. No 2(79). P. 63–75. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2(79).63-75

Яцкевич І. В., Маслій Н. Д. «Розумні фабрики» як перспективний напрям цифровізації підприємств. Бізнес Інформ. Харків, 2021. №10. С. 363–367. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-363-367

Gryshchenko V. F., Gryshchenko I. V. Systematization of the regulatory framework of ensuring the water transport competitiveness in Ukraine. Economic innovations. Odessa, 2021. Vol. 23. No 3(80). P. 72–84. http://www.ei-journal.com/index.php/journal/article/view/983

Буркинський Б. В., Симоненко В. К., Ільченко С. В., Кенс А. В. Теоретичні основи та поняттєвий апарат дослідження проблем розвитку водного транспорту. Економічні інновації. Т. 23. № 2(79). С. 8–24. DOI: https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.2(79).8-24

Burkynskyi B., Ilchenko S. Organizational and economic conditions of ballast water management. Economics, Business and Social Sciences: Conference proceedings. - Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2021.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 373

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Ільченко Світлана Віталіївна (д. е. н., професор)

Грищенко Ірина Володимирівна (к. е. н.)

Грищенко Вадим Федорович (к. е. н., доцент)

Дем'янчук Марина Афанасіївна (д. е. н., професор)

Котенко Сергій Володимирович (к. т. н., доц., старший науковий співробітник)

Магац Наталія Сергіївна

Маслій Наталя Дмитрівна (д. е. н., професор)

Скопцов Костянтин Вікторович

Керівник організації:

Буркинський Борис Володимирович (д. е. н., професор, акад.)

Керівники роботи:

Ільченко Світлана Віталіївна (д. е. н., професор)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.